

BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU

RİSK BÜLTENİ

Risk Yönetimi Dairesi

NİSAN
2011

| 10

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

RİSK BÜLTENİ
(Nisan 2011)

Bilgi ve Önerileriniz İçin:

Risk Yönetimi Dairesi

E-posta: risk@bddk.org.tr

Tel: (212) 337 72 72

Faks: (212) 337 71 66

BU BÜLTEN KAMUOYUNU BİLGİLENDİRME AMACIYLA HAZIRLANMIŞTIR. BÜLTENDE YER ALAN BİLGİLERE DAYANARAK ALINACAK KARARLARIN SONUÇLARINDAN BDDK SORUMLU TUTULAMAZ. BÜLTENDEN KAYNAK GÖSTERİLMEK SURETİYLE ALINTI YAPILABİLİR.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
ATATÜRK BULVARI NO: 191 06680 KAVAKLIDERE ANKARA-TÜRKİYE

İLETİŞİM BİLGİLERİ: RİSK YÖNETİMİ DAİRESİ
TEL: (212) 337 72 72, FAKS: (212) 337 71 66
www.bddk.org.tr E-posta: risk@bddk.org.tr

BU YAYIN TÜM İÇERİĞİ İLE BDDK İNTERNET SAYFASINDA YER ALMAKTADIR.

BDDK AROKS DOKÜMAN MERKEZİNDE 110 ADET BASILMIŞTIR.

BASIM TARİHİ: NİSAN 2011

İÇİNDEKİLER

I. DENETİM OTORİTELERİ VE DÜZENLEMELER.....	1
A. Avrupa Komisyonu: Karşıtaraf Kredi Riski-İstisari Doküman.....	1
B. EBA: 2011 Yılı AB Genelinde Yapılacak Stres Testine Yönelik Açıklamalar	2
C. FED: Varlığa Dayalı Menkullerde Riskin Tutulmasına İlişkin Kural Önerisi.....	3
D. ESMA: Üçüncü Ülkelerdeki Kredi Derecelendirme Kuruluşlarının Notlarının AB'de Geçerliliği	4
E. OSFI: Sigorta Şirketleri QIS Çalışması Sonuçları	4
F. FED: Faiz Oranı Riski Yönetimi Konusunda Hatırlatıcı Tavsiye Metni.....	5
II. ULUSLARARASI KURULUŞLARIN ÇALIŞMALARI	6
A. BIS.....	6
1. Yasal Sermaye İlaveleri İçin Ek Kriterler	6
2. Basel II Piyasa Riski Çerçevesine İlişkin Değişiklikler	6
3. Finansal Altyapı Kuruluşları İçin İlkeler-İstisari Metin	7
4. Etkin Mevduat Sigorta Sistemleri İçin Temel İlkeler - Uyum Değerlendirmesi İçin Metodoloji Önerisi.....	8
B. FSB.....	9
1. G20: Küresel Finansal Reformların Uygulanmasındaki Gelişmeler Raporu	9
2. Yapılandırılmış Kredi Ürünlerinde Maruz Kalınan Risklerde Risk Açıklama Uygulamaları	10
3. İspanya ve İtalya Değerlendirme Raporları	11
4. İpotekli Konut Kredilerine İlişkin Sigorta Poliçeleri ve Değerlendirme Raporu	11
C. IASB	12
1. Muhasebede Değer Azalışları	12
2. Bilanço İçi Netleştirmeleri.....	13
D. IOSCO.....	13
III. DİĞER	14
A. MAKALE/RAPOR/SUNUM.....	14
IMF	14
BIS.....	15
World Bank	18
OCC.....	19
OSFI.....	20

KISALTMALAR

BCBS	: Basel Bankacılık Denetim Komitesi - Basel Committee on Banking Supervision
BIS	: Uluslararası Ödemeler Bankası - Bank for International Settlements
CESR	: Avrupa Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Komitesi Committee of European Securities Regulators
CRA	: Kredi Derecelendirme Kuruluşu-Credit Rating Agency
CRD	: Sermaye Yeterliliği Direktifi (2006/48-49) - Capital Requirements Directive
EBA	: Avrupa Bankacılık Otoritesi-European Banking Authority (eski CEBS)
ECB	: Avrupa Merkez Bankası - European Central Bank
EFC	: Avrupa Birliği Ekonomik ve Finansal Komitesi EU Economic and Financial Committee
EFDI	: Avrupa Mevduat Sigorta Kuruluşları Forumu- European Forum of Deposit Insurers
EIOPA	: Avrupa Sigorta ve Mesleki Emeklilik Otoritesi European Insurance and Occupational Pensions Authority
ESMA	: Avrupa Birliği Sermaye Piyasaları Otoritesi European Securities and Markets Authority (eski CESR)
IADI	: Uluslararası Mevduat Sigortası Kuruluşları Birliği International Association of Deposit Insurers
IASB	: Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu -International Accounting Standards Board
ICAAP	: İçsel Sermaye Değerlendirme Süreci Internal Capital Adequacy Assessment Process
IOSCO	: Uluslararası Sermaye Piyasası Kurumları Teşkilatı International Organization of Securities Commissions
IMF	: Uluslararası Para Fonu - International Monetary Fund
IFRS	: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları International Financial Reporting Standards
FSB	: Finansal İstikrar Kurulu-Financial Stability Board (Eski adıyla FSF)
OSFI	: Kanada Denetim Otoritesi-Office of the Superintendent of Financial Institutions
SREP	: Denetim Otoritesi Gözden Geçirme Süreci Supervisory Review and Evaluation Process

I. DENETİM OTORİTELERİ VE DÜZENLEMELER

A. Avrupa Komisyonu: Karşıtaraf Kredi Riski-İstişari Doküman

Finansal kriz, tezgâh üstü piyasalarda işlem gören türev ürünlere (OTC derivatives) ilişkin karşı taraf kredi riskinin düşük tahmin edildiğini ortaya koymuştur. Bunun üzerine G20 liderleri, Pittsburgh zirvesinde (Eylül 2009) OTC türev ürünlerinin daha fazlasının merkezi karşı taraflarla yapılmasının sağlanması çağrısında bulunmuş ve merkezi karşı taraflarla yapılmayan işlemlerin risk seviyelerini yansıtacak şekilde daha yüksek sermaye yükümlülüğüne tabi olmalarını talep etmişlerdir.

Bunun üzerine, Basel Bankacılık Denetim Komitesi, Basel III reformlarının bir parçası olarak karşı taraf kredi riskine ilişkin yasal sermaye uygulamalarında ciddi değişikliklere gitmiştir. Bu değişiklikler, repo işlemleri, menkul kıymet veya emtia ödünç işlemleri ve kredili menkul kıymet işlemleri (SFT's - securities financing transactions) ile OTC türev ürünlere ilişkin sermaye yükümlülüğünü önemli miktarda arttırmakta ve böylece bankaların merkezi karşı taraflarla işlem yapmaları için teşvik sağlamaktadır. Avrupa Komisyonu, bu sürece katkı sağlamak ve Basel Komitesi'nin bu kapsamdaki çalışmalarını desteklemektedir.

Avrupa Komisyonu tarafından karşı taraf kredi riskine ilişkin olarak görüşe açılmış olan bu istişare dokümanında yer alan önlemler ile bankalar ve aracı kurumların türev işlemler, repo ve kredili menkul kıymet faaliyetlerine ilişkin sermaye yükümlülüğünün güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca bu istişare dokümanında önerilmiş olan önlemlerin 2011 yazına kadar hazırlanacak olan kapsamlı yasal mevzuat taslağının bir parçası olması düşünülmektedir. İstişare dokümanında yer alan önlemlerin en önemli amacı, bahsi geçen risklerle ilgili sermaye yükümlülüğünün arttırılması, döngüsellüğün azaltılması ve tezgâh üstü piyasalarda işlem gören türev kontratlarının merkezi karşı taraflarla (CCP-central counterparties) üzerinden yapılmasını sağlayacak ilave teşvikler sağlanması ve böylece finansal sistemin sistemik riskinin azaltılmasına yardımcı olunmasıdır. Ayrıca, önerilen önlemler karşı taraf kredi riskine ilişkin risk yönetiminin güçlendirilmesi için de teşvik sağlayacaktır.

Daha önce 15 Eylül 2010'da Avrupa Komisyonu tarafından OTC türevleri, merkezi karşı taraflar ile OTC türev ürünlerine ilişkin işlemleri merkezi olarak toplayan ve kayıtlarını saklayan kuruluşlar (trade repositories) hakkında bir yönetmelik taslağı hazırlanmıştı. Sermaye Gereksinimi Direktifleri'nde karşı taraf kredi riskine ilişkin yapılan gözden geçirmeler etkili, sağlıklı ve sağlam türev piyasalar oluşmasını sağlamaya yönelik olup, bu amaçla yapılmakta olan diğer düzenlemeleri de destekler niteliktedir.

Görüşe açılan bu dokümanda karşı taraf kredi riskine ilişkin özellikle aşağıda yer alan iki hususta görüş alınması amaçlanmaktadır:

- Bankaların merkezi karşı taraflarla (CCP) yapılan işlemlerine ilişkin sermaye yükümlülüğü
- Maruz kalınan kredi değerlendirme ayarlamalarına (CVA-credit value adjustments) ilişkin uygulama

Birinci hususa ilişkin olarak, Basel Komitesi tarafından 20 Aralık 2010'da kamuoyuna açıklanmış olan "Bankaların Merkezi Karşı Taraflarla Gerçekleştiği İşlemler İçin Sermaye Yükümlülüğü" adlı istişare dokümanı temel alınmaktadır. Buna ilaveten, Basel Komitesi hâlihazırda söz konusu

taslaklara ilişkin bir etki analizi gerçekleştirmektedir. Avrupa Komisyonu, bütün bu istişare ve etki analizleri neticesinde düzenleme taslağına nihai halini verecektir.

İkinci hususa ilişkin olarak Basel Komitesi tarafından 16 Aralık 2010 tarihinde kamuoyuna açıklanmış olan dokümanda uygulanacak olan yöntem belirlenmiştir. Bununla birlikte, 2011'in ilk çeyreğinde yapılmakta olan bir etki analizinin sonuçlarının da görülmesi beklenmektedir. Ancak Komisyon sadece etki analizi sonuçlarına dayanmayıp, ayrıca ilgili tüm hissedarların görüşlerini de bu istişare dokümanı aracılığıyla almayı planlamıştır.

Kaynak: Consultation Document- Counterparty Credit Risk

Link: http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2011/credit_risk/consultation_paper_en.pdf

B. EBA: 2011 Yılı AB Genelinde Yapılacak Stres Testine Yönelik Açıklamalar

Avrupa Bankacılık Otoritesi (EBA), 2011 yılında AB genelinde yeni bir stres testi çalışması başlatmıştır. Mart - Haziran ayları arasında gerçekleştirilmesi planlanan 2011 Yılı AB Genel Stres Testine yönelik olarak bir metodoloji notu ve stres senaryoları yayımlanmış, ayrıca tüm katılımcıların tutarlı veriler sağladığından emin olmak üzere çekirdek ana sermayeye ilişkin kriterler belirlenmiştir (13 Ocak 2011, 2 Mart 2011, 18 Mart 2011, 8 Nisan 2011).

Toplam bankacılık aktiflerinin %60'ını kapsayacak olan stres testi çalışması Avrupa Sistemik Risk Kurulu (ESRB) ile işbirliği içinde yürütülmektedir. AB geneli stres testi çalışması, piyasada yaşanabilecek olumsuz gelişmeler veya hipotetik şoklar karşısında finansal kuruluşların dayanıklılığının değerlendirilmesini, zayıflıkların tespit edilmesini ve sermaye düzeyinin güçlendirilmesini amaçlamaktadır.

Kötü senaryo ECB (Avrupa Merkez Bankası) tarafından belirlenmiş olup, önceki çalışmaya göre daha olumsuz tahminler içermektedir. Gayrisafi milli hasıla, işsizlik ve ev fiyatlarında ciddi düzeyde bozulma olması ve AB bono fiyatlarında 2010 yılsonundaki stres düzeyinden daha yüksek oranda düşüşlerin yaşanması ihtimali üzerinde durmaktadır.

EBA, ayrıca stres testi çalışmasında bankaların tutarlı olarak değerlendirilebilmesi amacıyla Çekirdek Ana Sermaye (ÇAS - Core Tier 1[CT-1]) için bir referans(benchmark) kabul edilmesine karar vermiştir. Söz konusu ÇAS risk ağırlıklı varlıkların %5'i olarak belirlenmiştir.

ÇAS tanımı, yalnızca AB genelindeki stres testinin uygulanmasına yönelik olarak kullanılacak olup, çalışmaya katılacak ülkelerin genelinde tutarlı olarak uygulanabilmesine yönelik olarak spesifik kriterler içermektedir. ÇAS tanımı, mevcut AB mevzuatındaki Sermaye Gereksinimi Direktifi'ni (CRD) temel almaktadır; mevcut finansal kuruluşlardaki yatırım payları düşüldükten sonraki ana sermayeden tercihli hisse senedi içeren hibrit enstrümanlar çıkarılmaktadır.

EBA, bankaların ölçümlerinin birbiriyle tutarlı olarak karşılaştırılabilmesini sağlamak üzere, mevcut COREP raporlama çerçevesini ana sermaye bileşenleriyle de eşleştirmiştir.

Kaynak: The EBA Announces the Benchmark to be Used in the 2011 EU-wide Stress Test

Link: <http://www.eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/The-EBA-announces-the-benchmark-to-be-used-in-the-.aspx>

Kaynak: The EBA Publishes Details of its Stress Test Scenarios and Methodology

Link: <http://www.eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/The-EBA-publishes-details-of-its-stress-test-scena.aspx>

Kaynak: Concrete Next Steps and Timeline of the 2011 EU-wide Stress Test Exercise

Link: <http://www.eba.europa.eu/EU-wide-stress-testing/2011/Concrete-next-steps-and-timeline-of-the-2011-EU-wi.aspx>

Kaynak: The EBA Announced a New Round of Stress Tests

Link: <http://www.eba.europa.eu/EU-wide-stress-testing/2011/The-EBA-announced-a-new-round-of-stress-tests.aspx>

C. FED: Varlığa Dayalı Menkullerde Riskin Tutulmasına İlişkin Kural Önerisi

ABD'nin 6 federal otoritesi varlığa dayalı menkul kıymetlerin sponsorlarının bu menkul kıymetlere konu varlıkların kredi riskinin en az %5'ini bünyelerinde tutmalarını gerektirecek kural önerisini görüşe açmıştır (Mart 2011).

Kuralda sponsorlara Dodd-Frank reformu ve Tüketici Koruma Yasası kapsamında riskin azaltılmasına ilişkin şartların sağlanması için çeşitli seçenekler sunulmaktadır. Bu seçeneklerden bazıları şöyledir:

- Seküritizasyon işleminde çıkarılan varlığa dayalı menkul kıymetin her bir sınıfı için en az %5'inin tutulması,
- Seküritizasyon işleminde çıkarılan varlığa dayalı menkul kıymetin nominal değerinin %5'i kadar artık faize ilişkin ilk kayıp tutarının karşılanması,
- İlk iki seçeneğin eşit ağırlıklı kombinasyonu,
- Seküritizasyon için belirlenen varlık havuzundan kalan ödenmemiş borcun %5'i kadar tutarda bir örneklemin elde tutulması,
- Ticari gayrimenkul kredilerine dayalı varlıklarda artık faize ilişkin ilk kaybın %5'inin faiz üzerinde anlaşma yapan üçüncü bir tarafça tutulması.

Otoriteler 10 Haziran 2011'e kadar öneriye ilişkin görüşleri toplayacaktır.

Kaynak: Agencies Seek Comment on Risk Retention Proposal

Link: <http://www.federalreserve.gov/newsevents/press/bcreg/20110331a.htm>

D. ESMA: Üçüncü Ülkelerdeki Kredi Derecelendirme Kuruluşlarının Notlarının AB'de Geçerliliği

ESMA (Avrupa Sermaye Piyasaları Otoritesi-European Securities and Markets Authority) üçüncü ülkelerde kurulan kredi derecelendirme kuruluşlarının notlarının AB ülkelerindeki geçerliliğinin tespit edilmesine ilişkin istişare metni yayımlamıştır (Mart 2011).

Haziran 2010'da CESR Avrupa Birliği'nin 1060/2009/EC düzenlemesi gereği Kayıt Edilmeye İlişkin Rehber'ini yayımlamıştır. Söz konusu rehber aynı zamanda üçüncü ülkelerde verilen derecelerin Avrupa Birliği'nde kullanılmasının onaylanmasına ilişkin kuralları da kapsamaktadır.

AB parlamentosunda tartışılmasının ardından ESMA'ya 2011'in ikinci yarısından itibaren kredi derecelendirme kuruluşlarının denetimi ve gözetimine ilişkin tam yetki veren 1060/2009 sayılı düzenlemeyi revize eden düzenleme yayınlanacaktır. Bu yeni düzenleme ESMA'yı EBA (Avrupa Bankacılık Otoritesi-European Banking Authority) ve EIOPA (Avrupa Sigorta ve Mesleki Emeklilik Otoritesi-European Insurance and Occupational Pensions Authority) ile birlikte 7 Haziran 2011'e kadar üçüncü ülke derecelendirme kuruluşlarının notlarının tanınmasına ilişkin kuralların oluşturulması konusunda görevlendirmektedir.

Bu kapsamda yayımlanan söz konusu istişare metni katılımcılara ESMA'nın konuya ilişkin bakış açısını sunarak görüş talep etmektedir.

Kaynak: ESMA Guidelines on the Application of the Endorsement Regime Under Article 4 (3) of the Credit Rating Regulation 1060/2009

Link: <http://www.esma.europa.eu/popup2.php?id=7514>

E. OSFI: Sigorta Şirketleri QIS Çalışması Sonuçları

Kanada Bankacılık Denetim Otoritesi OSFI, Piyasa Riskine İlişkin 2. Sayısal Etki Çalışması Raporunu yayımlamıştır (Şubat 2011). Söz konusu Rapor piyasa riskine yönelik ikinci sayısal etki çalışmasının (QIS 2) sonuçlarını özetlemektedir. Çalışmada kullanılan bilgiler şirketlerin 2009

yılsonu verilerine dayanmaktadır. QIS 2’de odaklanılan başlıklar faiz riski, hisse senedi riski ve gayrimenkul riskidir. Borçlanma piyasalarında opsiyon riski ve kalemlere ayrılmış fon garantileri için diğer gereksinimler bu çalışmanın bir parçası değildir. Bu risk yaklaşımı şu anda ayrı ayrı geliştirilmektedir.

Bahsi geçen Rapor’un amacı, Kanada düzenleyici otoriteleri, OSFI ve AMF’e, piyasa riskine ilişkin önerilen yasal sermaye değişikliklerinin etkisini değerlendirmek konusunda yardımcı olmak olarak ifade edilmiştir. Rapor’da piyasa riskine ilişkin bir önceki QIS çalışması ile karşılaştırmalı olarak faiz riski, şoklar ve diğer konular başlığı altında gayrimenkul riski, hisse senedi riski ve kur riski gibi alt başlıklar mevcuttur

Kaynak: Market Risk - QIS 2 Results

Link: http://www.osfi-bsif.gc.ca/osfi/index_e.aspx?ArticleID=4254

F. FED: Faiz Oranı Riski Yönetimi Konusunda Hatırlatıcı Tavsiye Metni

ABD Merkez Bankası FED (Federal Reserve) faiz oranı riskinin iyi yönetimi için ilkelere ilişkin beklentilerini açıklayan hatırlatıcı bir tavsiye metni yayımlamıştır (Ocak 2011).

Diğer denetim otoriteleri tarafından da benimsenmiş olan metin, faiz oranı riskine ilişkin kurumsal yönetim, politika ve süreçler, risk ölçüm ve izleme sistemleri, stres testleri ve iç kontrol faaliyetlerine değinmektedir. Ayrıca mevcut olan ilkelere açıklık getirilmekte ve risk yöneticilerinin kullandığı yapısal faiz oranı riski yönetimi teknikleri açıklanmaktadır.

Dokümanda faiz oranı riskinin sadece tanımlanması ve ölçülmesinin yeterli olmadığı, riskin kontrol altında tutulması gerektiği vurgulanmaktadır. Eğer bir kuruluş kazancının ve sermayesinin faiz oranı riskini karşılayacak oranda olmadığına görürse riskini azaltacak tedbirler almalıdır.

Kaynak: Release Date: January 7, 2010

Link: <http://www.federalreserve.gov/newsevents/press/bcreg/20100107a.htm>

II. ULUSLARARASI KURULUŞLARIN ÇALIŞMALARI

A. BIS

1. Yasal Sermaye İlaveleri İçin Ek Kriterler

Basel Komitesi, komitenin gözetim organı Merkez Bankası ve Denetim Otoriteleri Grubu'nun 10 Ocak 2011 tarihli toplantısı sonrasında, "yasal sermayenin niteliğini artırmaya yönelik reformların son unsurları"na ilişkin bir açıklama yapmıştır (13 Ocak 2011).

Açıklamada, firma varlığının sürdürülüp sürdürülemeyeceğinin belli olduğu ve destekler nedeniyle vergi verenler zarara uğramadan önceki noktada, tüm sermaye unsurlarının zarar giderebilecek durumda olmasını sağlamak üzere bazı minimum gerekliliklere yer verilmiştir.

Kriz sırasında bazı bankalar, kamunun sermaye enjeksiyonları ile kurtarılmıştır. Bu süreçte bazı uluslararası faaliyet gösteren bankaların, katkı sermaye (Tier2) unsurlarının ve bazen Ana sermaye (Tier1) unsurlarının bile zararlarını karşılamakta yeterli olmadığı, kamu desteği yapılmamış olsa bataabilecekleri görülmüştür.

Dolayısıyla, bir banka tarafından çıkarılacak herhangi bir aracın ana yada katkı sermayeye eklenebilmesi için açıklama ekinde yer alan kriterleri karşılaması gerekliliği, daha evvel Basel III başlığı altında yayınlanan kurallara ek olarak getirilmiştir. Açıklama ekindeki gereklilikler 3 ana başlık (Kapsam ve tetikleyici olay sonrası araç, tetikleyici olay, grup uygulamaları) altında toplanmıştır.

Kaynak: Press Release-Basel Committee Issues Final Elements of the Reforms to Raise the Quality of Regulatory Capital

Link: <http://www.bis.org/press/p110113.pdf>

2. Basel II Piyasa Riski Çerçevesine İlişkin Değişiklikler

Basel Bankacılık Denetim Komitesi tarafından piyasa risklerini dahil etmek üzere 1996 yılında yapılan değişikliklere rağmen, 2007 yılı ortalarında başlayan kriz sonrasında, sermaye yeterliliği düzenlemelerinin bazı önemli riskleri ele almadığı görülmüştür.

Komite alım-satım portföyü için riske maruz değere dayalı mevcut yaklaşımı, ilave sermaye yükümlülüğü (incremental risk capital charge) ile desteklemiş, böylece menkul kıymetleştirilmemiş kredi ürünleri için temerrüt ve derecelendirme notunun değişiminden kaynaklı riskler (migration risk) de dahil edilmiştir.

Seküritize edilmiş ürünler için, bankacılık portföyü sermaye yükümlülükleri, korelasyon alım-satımı için getirilen kısıtlı istisna dışında uygulanacaktır. Bu istisna kapsamında yerel otoritelere izin verildiği durumlarda bankalar, katı niteliksel minimum gerekliliklere tabi olmak üzere, kapsamlı risk sermaye yükümlülüğü hesaplayabileceklerdir. Bu tedbirlerle alım-satım ve bankacılık portföyleri arasında düzenleme arbitrajı olanağı sınırlanacaktır.

Komite, son 1 yıllık gözlem dönemi datası ile hesaplanan RMD'ye ek olarak, bankaların önemli zararlara ilişkin son bir yıllık data ile "Strese tabi RMD" hesaplamasını istemektedir. Bu yeni yükümlülük ile piyasa riski minimum sermaye yükümlülüklerinde döngüsellik azaltılması hedeflenmektedir.

Şubat 2011 tarihli bu dokümanla, Komite tarafından Haziran 2010'da duyurulan piyasa riski değişiklikleri ve bu duyurunun Temmuz 2009 versiyonu 9uncu paragrafında bahsedilen "Kolerasyon Alım-Satımı Stres Testi Rehberi" 31 Aralık 2010'dan geçerli olmak üzere düzenlenmiştir. Basel III ile gelen değişiklikler henüz metne işlenmemiştir.

Ayrıca piyasa riskinin uygulamasına ilişkin olarak yorum gerektiren hususlarda gerekirse yeniden güncellenmek üzere bir doküman yayımlanmıştır: "Interpretive Issues With Respect to The Revisions to The Market Risk Framework".

Kaynak: Principles for Financial Market Infrastructures- Consultative Report

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs193.pdf>

Kaynak: Interpretive Issues with Respect to the Revisions to the Market Risk Framework

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs193a.pdf>

3. Finansal Altyapı Kuruluşları İçin İlkeler-İstişari Metin

BIS'in Ödeme ve Takas Sistemleri Komitesi (CPSS- Committee on Payment and Settlement Systems) ve Uluslararası Sermaye Piyasası Kurumları Teşkilatı (IOSCO- International Organization of Securities Commissions) tarafından istişareye açılan rapor, ödeme ve takas sistemleri için yeni ve daha sıkı uluslararası standartlar içermektedir (Mart 2011). İlkelerle, global finansal piyasaları destekleyen önemli altyapı kuruluşlarının finansal şoklara şu an olduğundan daha dayanıklı olmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Rapor'da Finansal Piyasa Altyapı Kuruluşlarına (FMIs- financial market infrastructures) uygulanmak üzere 24 adet ilkeye kapsamlı olarak yer verilmektedir. Aralarında ödeme sistemleri, merkezi menkul kıymet saklama kuruluşları, merkezi karşıtaraf ve merkezi takas kuruluşlarının bulunduğu bu kuruluşlar ortaklaşa olarak finansal piyasalardaki işlemleri kaydetmekte, ödeme ve takaslarını gerçekleştirmektedir.

Mevcut standartlarla karşılaştırıldığında yeni ilkeler, aşağıdaki alanlar da dahil olmak üzere birçok önemli alanda daha sıkı gereklilikler getirmektedir:

- Bir finansal piyasa altyapı kuruluşunun, katılımcıların batması olasılığı ile mücadelede kullandığı finansal kaynaklar ve risk yönetimi prosedürleri
- Operasyonel riskin azaltımı
- Operasyonel ve finansal risklerin yaygınlık kazanabileceği FMI'ler arasındaki linkler ve karşılıklı bağımlılıklar

Ayrıca mevcut standartlar tarafından tamamen ele alınmayan konularda da ilkeler mevcuttur. Farklılaştırma ve taşınabilirlik, katmanlı katılım ve genel iş riskleri bunlar arasında sayılabilir.

Doküman 29 Temmuz 2011 tarihine kadar görüşe açık olacaktır.

Kaynak: Principles for Financial Market Infrastructures- Consultative Report

Link: <http://www.bis.org/publ/cpss94.pdf>

4. Etkin Mevduat Sigorta Sistemleri İçin Temel İlkeler - Uyum Değerlendirmesi İçin Metodoloji Önerisi

Haziran 2009'da Basel Komitesi ve Uluslararası Mevduat Sigortası Kuruluşları Birliği (IADI- International Association of Deposit Insurers) tarafından "Etkin Mevduat Sigorta Sistemleri İçin Temel İlkeler" isimli doküman yayımlanmıştır. IADI Aralık 2009'dan beri devam eden Uluslararası Para Fonu, Avrupa Mevduat Sigorta Kuruluşları Forumu (European Forum of Deposit Insurers -EFDI), Dünya Bankası ve Avrupa Birliği ile ortak çalışmalarının ardından bu ilkelerle uyumu değerlendirmek üzere Kasım 2010'da taslak bir metodoloji geliştirmiş ve yayımlamıştır. Alınan yorumları da içeren dokümanın nihai hali Aralık 2010'da Finansal İstikrar Kurulu'na sunulmuş, Ocak 2011'de de BIS sayfasında kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Kaynak: Core Principles for Effective Deposit Insurance Systems-Final Document

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs192.pdf>

B. FSB

1. G20: Küresel Finansal Reformların Uygulanmasındaki Gelişmeler Raporu

Finansal İstikrar Kurulu FSB “Küresel Finansal Reformların Uygulanmasındaki Gelişmeler Raporu”nu yayımlamıştır (Şubat 2011). Rapor’da G20’nin Kasım 2010 tarihli Seul Zirvesi’nden bu zamana kadar ortaya konan gelişmeler ve uygulamalara yer verilmiştir. Rapor’un ana başlıkları aşağıdadır:

- Bankaların sermaye ve likidite standartlarına ilişkin reformların uygulanması
- Sistemik öneme sahip kuruluşların (SIFI’s) tanımlanması
- Gölge bankacılık
- Emtia türev piyasaları ve tezgahüstü piyasaların geliştirilmesi
- Makro sağduyulu politikaların çerçevesinin ve araçlarının geliştirilmesi
- Güçlendirilmiş muhasebe standartlarına yönelik gelişmeler
- Uluslararası denetim ve düzenleme standartlarına uyumun güçlendirilmesi
- Diğer konu başlıkları:
  - ✓ Gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerde finansal istikrar ve düzenleme konuları
  - ✓ Tüketici finansmanında koruma
  - ✓ Kredi derecelendirme kuruluşlarına olan bağımlılığın azaltılması
  - ✓ Finansal krizin ortaya çıkardığı veri eksikliklerinin tanımlanması
  - ✓ Piyasa bütünlüğü sorunu

G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları 19 Şubat 2011 tarihli toplantılarında finansal sektör reformlarının devam ettirilmesini tekrar gündeme getirmişlerdir. Bu bağlamda, G20 üyeleri;

- Bankalara yönelik olarak Basel III ile getirilen yeni standartları belirlenen zamanda ve eksiksiz uygulayacaktır,
- FSB’nin 2011 çalışma programında belirlenen, Sistemik Öneme Sahip Kuruluşlara (SIFI’s) yönelik çalışmaları Kasım 2011 G20 zirvesine kadar tamamlayacaktır,

- Kredi Derecelendirme Kuruluşlarının derecelerine olan bağımlılığın azaltılması ve tezgahüstü türev ürünlere ilişkin FSB tavsiyelerini, uluslararası ve ayrımcı olmayan tutarlı bir şekilde uygulayacaktır,
- FSB'nin güvenilir karşılık uygulamaları ve sürekli ileriye bakan, devam eden gözetime ilişkin prensipleri ve standartlarının bütün ülkelerde uygulanmasını teşvik edecektir.,
- Gölge Bankacılık Sisteminin düzenlenmesi ve gözetimine yönelik FSB tavsiyelerini 2011'in ilk yarısına kadar hazırlanmasını bekleyecektir.

Kaynak:

Progress in the Implementation of the G20 Recommendations for Strengthening Financial Stability

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_110219.pdf

2. Yapılandırılmış Kredi Ürünlerinde Maruz Kalınan Risklerde Risk Açıklama Uygulamaları

FSB, kredi ürünleri nedeniyle maruz kalınan risklere yönelik yapılan açıklamalara ilişkin bir değerlendirme raporu yayımlamıştır (18 Mart 2011). Rapor, hem finansal kuruluşların bahsi geçen risklere ilişkin kamuya yaptıkları açıklamaları, hem de FSB üyesi ülkeler ve özel sektör katılımcılarının kamuyu aydınlatmaya ilişkin uygulamalarını içermektedir. Söz konusu değerlendirmede; FSB üyesi ülkelerin, finansal kuruluşları yapılandırılmış kredi ürünlerine ilişkin kamunun aydınlatılması faaliyetlerinin geliştirilmesinde başarılı bir şekilde teşvik ettiği ifade edilmektedir. Ayrıca birçok FSB üyesinin, menkul kıymetleştirme ve ilgili risklere ilişkin olarak Basel Komitesi tarafından 2009 yılı Temmuz ayında yayınlanan genişletilmiş Üçüncü Yapısal Blok, Kamunun Bilgilendirilmesi kriterlerinin uygulanmasına ilişkin adımlar attığı belirtilmektedir. Bununla birlikte bu konuya ilişkin olarak bazı hususlarda hala eksiklikler bulunduğu belirtilmiş olup, özellikle aşağıda verilen konulara ilişkin kamuya yapılan açıklamaların geliştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir:

- Seküritizasyon için kullanılan Özel Amaçlı Kuruluşların (Special Purpose Entities) kullanım amaçlarının ve hedeflerinin açıklanması,
- Özel Amaçlı Kuruluşların bilanço dışı riskleri,
- Hedge işlemlerinden önce ve sonraki riskler ve
- Rayiç değer ile ölçülen seküritizasyon risklerinin detay ve ayrıntı duyarlılık analizi düzeyleri.

Kaynak: Thematic Review on Risk Disclosure Practices

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_110318.pdf

3. İspanya ve İtalya Değerlendirme Raporları

FSB, İtalya ve İspanya'ya ilişkin emsal grup değerlendirme raporlarını yayımlamıştır (7 Şubat 2011). Bu raporlar, Eylül 2010'da Meksika'nın değerlendirilmesi ile başlayan FSB üyesi ülkelerin emsal grup incelemelerine ilişkin düzenli bir programın parçasıdır. İtalya ve İspanya'ya ilişkin raporlar yayımlanmış olup, Avustralya, Kanada ve İsviçre 2011 yılında yapılacak değerlendirmeler için gönüllü olmuştur. Bu ülkelere ilişkin değerlendirme raporları da FSB'nin genel onayı sonrasında yayımlanacaktır.

FSB'nin ülkelere yönelik emsal grup değerlendirme incelemelerin amacı, ulusal otoriteler tarafından Finansal Sektör Değerlendirme Program Raporları (FSAP) tavsiyelerine yönelik olarak hem kurumsal seviyede hem de sektörel seviyede finansal düzenleme ve denetim ile ilgili alınan ya da alınması planlanan önlemlerin değerlendirilmesidir. FSB üyesi ülkeler her beş yılda bir FSAP değerlendirmesinden geçmek zorunda olup, bu döngüyü tamamlayacak şekilde FSB'nin emsal grup incelemeleri de FSAP raporlarını takiben 2 ila 3 yıl içinde yapılmaktadır.

FSB tarafından İspanya ve İtalya'ya ilişkin hazırlanan emsal grup raporları aşağıdaki linklerde verilmiştir.

Kaynak: Peer Review of Spain

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_110207a.pdf

Kaynak: Peer Review of Italy

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_110207b.pdf

4. İpotekli Konut Kredilerine İlişkin Sigorta Poliçeleri ve Değerlendirme Raporu

FSB tarafından 18 Mart 2011'de yayımlanan değerlendirme raporu, global ölçekte teminatlı ipotek kredilerine ilişkin sigorta poliçelerinde sağlam uygulamaları ve dolayısıyla finansal istikrarı desteklemek amacıyla altı tavsiyeyi içermektedir:

- Ulusal denetim otoriteleri, ipotekli konut kredilerine yönelik sigorta poliçelerine ilişkin sağlam bir standartlar ve uygulama çerçevesi geliştirmelidir. Bu standart ve uygulamalar olabilecek en detaylı ve açık şekilde hazırlanmalıdır.
- FSB, ipotekli konut kredilerine yönelik sigorta poliçelerine ilişkin uygulamalarda prensip temelli uluslararası bir çerçeve oluşturmalıdır.
- Finansal otoriteler, ipotek teminatlı konut kredilerine yönelik sigorta poliçelerine ilişkin standartlarını düzenli olarak gözden geçirmeli ve konut piyasasında birikecek riskleri tanımlamak ya da finansal istikrara karşı ciddi bir risk oluşturacak kredi balonlarını önlemek amacıyla bu standartları yeniden oluşturmalıdır.
- Otoriteler, finansal istikrarı teşvik ve hem borç alanları hem de borç verenleri korumak amacıyla ipotek teminatlı konut kredilerine yönelik sigorta faaliyetlerinin denetim ve düzenleme uygulamalarına ilişkin düzenleyici çerçeveyi genişletmelidir.
- Düzenleyiciler ve denetleyiciler, ülkeler arası arbitraja neden olmamak amacıyla ipotekli konut kredilerine ilişkin sigorta işlemleri yapan şirketlere yönelik uygun düzenlemeleri yapmalı ve sağlam sermaye gereksinimi kuralları koymalıdır.
- Otoriteler, ipotekli konut kredilerine ilişkin faaliyetlerin kapsamlı bir görünümünü ortaya koyabilmek için ayrıntılı bilgileri içeren dataları toplamalıdır.

Kaynak: Thematic Review on Mortgage Underwriting and Origination Practices

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_110318a.pdf

C. IASB

1. Muhasebede Değer Azalışları

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (International Accounting Standards Board-IASB) ve Amerika Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (Financial Accounts Standarts Board-FASB), muhasebede değer azalışları konusuna ilişkin olarak ortak bir çözüm önerisi sunmuştur (Ocak 2011).

İki kurul açık portföyde yönetilen krediler gibi finansal varlıklardaki değer azalışlarının muhasebeleştirilmesini konu alan bir teklifi kamuoyunun görüşüne açmıştır. Mevcut durumda

Uluslararası Muhasebe Standartları ve Amerikan Genel Kabul Görmüş Muhasebe Standartlarındaki prensiplere göre kredi kayıplarının muhasebeleştirilmesinde; ilgili varlığın bilanço dışına çıkarılması için kayıp olayının delillendirilmesini gerektiren gerçekleşen kayıp modelleri kullanılmaktadır. Anılan kurullar beklenen kayıp modellerinin kullanılmasını teklif etmiştir.

Kaynak: IASB and FASB Propose Common Solution for Impairment Accounting

Link: <http://www.ifrs.org/News/Press+Releases/Impairment+supplementary+document.htm>

2. Bilanço İçi Netleştirmeleri

IASB ve FASB, bilanço içi netleştirmelerine gereklerini düzenleyen bir teklif yayımlamıştır (Ocak 2011).

IASB ve FASB bilançodaki varlık ve yükümlülüklerin birbirleriyle netleştirilmesinde kullanılmak üzere oluşturulan ortak bir yaklaşımın kurulması için bir teklif yayımlamıştır. Netleştirme, kuruluşların birbirlerine karşı olan hak ve yükümlülüklerinin net tutarını finansal tablolarına yansıttıkları durumda söz konusu olmaktadır. Mevcut durumda finansal varlık ve yükümlülükler mali tablolarda; Uluslararası Muhasebe Standartları veya Amerikan Genel Kabul Görmüş Muhasebe Standartlarının hangisinin kullanıldığına bağlı olarak netleştirilerek ya da brüt tutarları üzerinden gösterilmektedir.

Kaynak: IASB and FASB Propose to Align Balance Sheet Netting Requirements

Link: <http://www.ifrs.org/News/Press+Releases/Offsetting+ED+January+2011.htm>

D. IOSCO

Kredi Derecelendirme Kuruluşlarının KDK Prensiplerine Uyumu

IOSCO'nun Teknik Komitesi tarafından kredi derecelendirme kuruluşlarının (KDK) KDK Prensiplerine uyumu hakkında hazırlanan raporun nihai hali yayımlanmıştır. Rapor'da kredi

derecelendirme kuruluşlarına yönelik oluşturulan ve yakın zamanda uygulaması başlayan ya da devam eden denetim programları kapsamında, IOSCO'nun 2003 tarihli KDK Prensipleri dokümanında yer verilen dört prensibin uygulanmakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Söz konusu dört prensip aşağıdaki dört hususa vurgu yapmaktadır:

- Derecelendirme sürecinde kalite ve bütünlük,
- Bağımsızlık ve menfaatlerin çatışmaması,
- Şeffaflık ve derecelendirme notlarının kamuya açıklanmasının zamanlaması,
- Gizli bilgilendirme.

Söz konusu rapor kapsamında Avustralya, Avrupa Birliği Ülkeleri, Japonya, Meksika ve Amerika Birleşik Devletleri'nde kredi derecelendirme kuruluşlarına ilişkin denetim otoritesi inisiyatifleri gözden geçirilmiştir. Bu çalışma sonucunda farklı ülkelere ait denetim programlarının yapı ve özel hükümler açısından farklılıklar gösterebildiği, ancak KDK Prensipleri'nin her ülkenin denetim programlarının içerisine dahil edildiği gözlemlenmiştir.

Kaynak: Regulatory Implementation of the Statement of Principles Regarding the Activities of Credit Rating Agencies

Link: <http://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD346.pdf>

III. DİĞER

A. MAKALE/RAPOR/SUNUM

IMF

Sovereign Credit Ratings and Spreads in Emerging Markets: Does Investment Grade Matter? Laura Jaramillo ve Catalina Michelle Tejada, Çalışma Raporu: 11/44, Mart 2011

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından yayımlanan çalışmada 35 gelişmekte olan ülke ekonomisi incelenerek, ülke notlarının borçlanmaya olan etkisi incelenmiştir. 1997-2010 verileri kullanılarak gerçekleştirilen çalışma neticesinde “yatırım yapılabilir” not sahibi olmanın borçlanma spread'lerini %36 civarında düşürdüğü tespit edilmiştir. Ayrıca yatırım yapılabilir not seviyesinin üstünde gerçekleşen not artırımları, borçlanma maliyetlerini %5-10 civarında azaltmakta iken yatırım yapılabilir notun altındaki notlar arasında yaşanan geçişmeler borçlanma maliyetlerini etkilememektedir. Makalenin bir diğer önemli sonucu da yatırım yapılabilir notun üzerindeki

ülkeler için dış borcun GSMH'ye oranının 'spread'leri önemli derecede etkilemesi ve yatırım yapılabilir notun altındaki ülkeler için ise tutulan yabancı para rezervlerin 'spread'leri önemli derecede etkilemesidir.

Kaynak: Sovereign Credit Ratings and Spreads in Emerging Markets: Does Investment Grade Matter?

Link: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2011/wp1144.pdf>

BIS

Measuring the Systemic Importance of Interconnected Banks, Mathias Drehmann and Nikola Tarashev, BIS Çalışma Raporu No:342, Mart 2011

Raporda bir bankanın bankacılık sisteminde yaratabileceği şok veya başka şoklar karşısındaki kırılganlık düzeyini ölçmeye yönelik sistemik önem ölçütü geliştirilmektedir. Literatürdeki diğer ölçütlerin tersine, bu ölçüt Shapley değerlerine dayalı olarak bankalararası bağlantıların sistemik öneme katkısını ölçmektedir. Ölçütün ampirik uygulaması, sistemik önemin, bankanın interbank piyasasındaki hem alıcı ve hem de satıcı olarak rolüne dayandığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, alternatif ölçütler arasında önemli farklılıklar olduğu görülmekte, bu da ilgili otoritelerin yaklaşım seçiminde dikkatli olması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Kaynak: Measuring the Systemic Importance of Interconnected Banks

Link: <http://www.bis.org/publ/work342.pdf>

Basel III: Long-Term Impact on Economic Performance and Fluctuations, Paolo Angelini, Laurent Clerc, Vasco Cúrdia, Leonardo Gambacorta, Andrea Gerali, Alberto Locarno, Roberto Motto, Werner Roeger, Skander Van den Heuvel and Jan Vlček, BIS Çalışma Raporu No: 338, Şubat 2011

Çalışmada yeni düzenleme standartlarının (Basel III) uzun dönem ekonomik etkileri aşağıdaki sorulara cevap aramak yoluyla değerlendirilmeye çalışılmaktadır:

- 1) Reformun uzun dönem ekonomik performans üzerindeki etkisi nedir?
- 2) Reformların ekonomik dalgalanmalar üzerindeki etkisi nedir?

- 3) Döngünün tersine (counter cyclical) sermaye tamponlarının kabulünün ekonomik dalgalanmalar üzerine etkisi nedir?

Sorulara verilen ana cevaplar aşağıdadır:

- 1) Sermaye rasyosundaki her bir baz puanlık artış, durağan çıktı seviyesinde, baz değerine göre ortanca (medyan) olarak %0.09'luk bir düşüğe neden olmaktadır. Yeni likidite düzenlemesinin etkisi de benzer bir büyüklükte, %0,08'dir.
- 2) Reformun, çıktı volatilitelerini azaltması beklenmektedir, etkinin büyüklüğü modeller arasında değişkenlik göstermektedir, medyan etkisi sınırlıdır.
- 3) Döngünün tersine sermaye tamponlarının kabulünün, çıktı dalgalanmaları üzerine daha büyük daraltıcı etkisi olabilir.

Kaynak: Basel III: Long-term Impact on Economic Performance and Fluctuations

Link: <http://www.bis.org/publ/work338.pdf>

Messages From The Academic Literature On Risk Measurement For The Trading Book, BCBS Çalışma Raporu No:19, Ocak 2011

Raporda Basel Komite'nin Araştırma Çalışma Grubunun alım satım portföyüne ilişkin düzenleme yapıları ile ilgili akademik literatürde yapmış olduğu incelemelerin bulguları özetlenmektedir. Basel Komitenin Alım Satım Hesapları grubunun isteği üzerine 2011'in ilk yarısında hazırlanan çalışma, Araştırma Grubunun 'piyasa ve kredi risklerinin etkileşimi' konulu daha önceki bir çalışması üzerine kurulmuştur.

Rapor 6 ana başlık altında toplanmıştır:

1. VAR uygulamasından seçilmiş dersler
2. Likidite
3. Risk Ölçütleri
4. Piyasa riski stres testleri
5. Birleşik yada parçalı risk ölçümü
6. Sistemik bağlamda risk yönetimi ve VAR

Kaynak: Messages from the Academic Literature on Risk Measurement for the Trading Book

Link: http://www.bis.org/publ/bcbs_wp19.pdf

Quarterly Review

BIS üç aylık bültenini (Quarterly Review) yayımlamıştır (Mart 2011). Bültenin bu sayısında, gelişmiş ekonomilerdeki daha yüksek büyüme beklentileri ve dalgalanan emtia fiyatlarının, kısa dönem enflasyon beklentilerini nasıl yukarıya taşıdığı tartışılmaktadır.

Bültende uluslararası bankacılık ve finans alanlarına ilişkin BIS verilerine ve ayrıca aşağıda konu başlıkları bulunan dört adet makaleye yer verilmektedir:

1. Sistemik önem: Banka büyüklüğü sistemik önem için basit ve güvenilir bir göstergedir. Bir bankanın interbank borç ve alacakları da yararlı ek bilgi sağlamaktadır.
2. Enflasyon beklentileri ve büyük buhran: Kısa dönem enflasyon beklentileri kriz sırasındaki bir düşüş sonrası eskiye dönmüştür. Uzun dönem enflasyon beklentisi ölçümleri yatırımcıların şu an için merkez bankalarını güvenilir bulmaya devam ettiklerini göstermektedir, ancak buradaki yüksek çeşitlilik firmaların bu beklentileri ne kadar kalıcı olarak sabitledikleri konusunda soru işaretlerine yol açmaktadır.
3. Zorunlu karşılıkların Latin Amerika’da bir politika enstrümanı olarak kullanımı: Munzam karşılıklarda değişiklikler, bazı maliyetlerine rağmen, son dönemde Latin Amerika’da bazı merkez bankalarına para politikası ve finansal istikrar amaçlarını gerçekleştirmelerinde yardımcı olmuştur.
4. Gelişmekte olan ülke paraları üzerinden döviz ticareti: Çalışma, döviz işlemlerinin hacmi ve gerçekleştirildiği yer için bazı basit referans noktaları belirlemekte ve bu referans noktalarından sapan bazı önemli örneklerle dikkat çekmektedir. Kişi başına gelir arttıkça, bir para üzerinden gerçekleştirilen döviz ticareti o paraya ilişkin cari işlemlerden bağımsız hale gelmekte ve bu işlemlerin büyük kısmı ilgili ülkenin dışında gerçekleşmektedir. Ayrıca, veri gelir seviyesinde çok yüksek veya çok düşük getirili dövizler üzerinden, carry trade işlemlerine konu olmalarına paralel olarak, çok daha fazla işlem gerçekleştirilmektedir.

Kaynak: BIS Quarterly Review, March 2010

Link: http://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt1103.pdf

World Bank

Related Lending and Banking Development, Robert Cull, Stephen Haber, Masami Imai, WPS5570, Şubat 2011

Yakın çevrenin fonlanması bankacılık sisteminin gelişimi üzerinde olumlu mu yoksa olumsuz mu etkilidir? Bu çalışmada 74 ülkenin 1990 ila 2007 tarihleri arasındaki verileri analiz edilmiştir. Analiz sonucunda şayet mevzuat yeterince güçlü değilse bankalar tarafından yakın çevresine kullanılan kredilerin bankacılık sisteminin gelişimini olumsuz yönde etkileyeceğini, buna karşın mevzuatın güçlü olduğu durumlarda bankacılık sisteminin gelişimine olumlu yönde katkıda bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca eğer bir bankanın sahibi finansal olmayan bir kuruluş ise yakın çevreye kullanılan krediler yağma gibi görünmekte, ancak bankanın finansal olmayan kuruluşlara sahip olması halinde benzer bir durum gözlemlenmemektedir. Araştırma sonuçları yakın çevreye kullanılan kredilerin olumlu ya da olumsuz sonuç vermesinin tamamen firmaya özgü koşullara bağlı olduğunu ve tüm durumlar için uygulanabilecek tek bir politika olmadığını ortaya koymaktadır.

Kaynak: Related Lending and Banking Development

Link: http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2011/02/17/000158349_20110217083521/Rendered/PDF/WPS5570.pdf

Do We Need Big Banks? Evidence on Performance, Strategy and Market Discipline, Asli Demirgüç-Kunt, Harry Huizinga, WPS5567, Şubat 2011

Bankalardan oluşan uluslararası bir örnekleme, her bir bankanın mutlak büyüklüğü ile ülke ekonomisine oranla göreceli büyüklüğü ölçütleri hesaplanmıştır. Bankaların risklerinin, getirilerinin, faaliyetlerinin, fonlama stratejilerinin ve piyasa disiplininin etkilenme seviyelerinin banka büyüklüğüne ne ölçüde bağlı olduğu incelenmiştir. Mutlak büyüklük, risk ve getiri arasında bir ters orantı olduğunu gösterse de göreceli büyüklük risk azaltımı olmaksızın getiride düşüşe yol

açmaktadır. Analiz sonucunda fonlama maliyetlerinin riske daha duyarlı olmasıyla kanıtladığı üzere sistematik olarak büyük bankaların “batırılmayacak kadar büyük” teşviğine rağmen daha fazla piyasa disiplinine maruz oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar söz konusu bankaların “kurtarılmayacak kadar büyük” olarak düşünüldüğünü ima etmektedir. Bankaların göreceli büyüklüğü arttıkça faiz maliyetlerinin de artıyor olmasına yönelik bulgular göreceli büyüklüğün artışıyla getirinin neden azaldığını açıklamaktadır.

Genel olarak sistematik açıdan büyük bankalara duyulan ihtiyaç konusunda şüpheler vardır. Küçük ülkelerde bankaların büyümesi hissedarların çıkarına değilken büyük ülkelerde hissedarların çıkarına olup olmadığı net değildir. Her ne kadar artan fonlama maliyetleriyle sağlanan piyasa disiplini göreceli büyüklüğü kontrol altına alsada sistematik olarak büyük bankaların ortaya çıkmasını önlemede etkili değildir. Yetersiz kurumsal yönetim yapısı banka yöneticilerinin hissedarlara rağmen hızlı büyüme stratejisi izlemelerine imkan vermektedir.

Kaynak: Do We Need Big Banks?

Link: http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2011/02/28/000158349_20110228093403/Rendered/PDF/WPS5576.pdf

OCC

So That’s Operational Risk! (How operational risk in mortgage-backed securities almost destroyed the world’s financial markets and what we can do about it), Douglas Robertson, Economics Working Paper 2011-1, Mart 2011

2006 yılının sonlarında ABD mortgage piyasalarında başlayan ekonomik kriz menkul kıymetleştirme sürecinde yapılan operasyonel hataların sonucu olarak tanımlanmıştır. Modern finansın beraberinde gelen mortgage dolandırıcılıkları, gerekli özenin gösterilmemesi, düzenlemelerin ihmal edilmesi gibi operasyonel riskler felaket seviyesinde bir krizi ve acı bir durgunluğu başlatmıştır.

Böyle bir krizin tekrarlamasını önlemek amacıyla bu çalışmada basit tesadüfi bir örneklem üzerinde kredi düzeyinde bilgiler kullanılarak geliştirilen bir varlık inceleme metodolojisi sunulmaktadır.

Bu çalışmada varlığa dayalı menkul kıymetler için hazırlanan prospektüslerde raporlanan varlık kalitesi bilgisinin örnekleme yoluyla nasıl teyit edileceği açıklanmaktadır. Ayrıca örneklem seçiminden sonra ulaşılan sonuçların raporlanmasına yönelik olarak menkul kıymetleştirme prospektüsünde yer alması gereken bir şablon hazırlanmıştır.

Kredi derecelendirme kuruluşlarınca yapılandırılmış ürünlerin derecelendirme sürecinde menkul kıymetleştirmede gerekli özenin gösterilip gösterilmediğine ilişkin değerlendirmelerin de dikkate alınması önemli bir husustur. Bu çalışmada önerilen örnekleme yöntemi mortgage dolandırıcılıklarını ve kalitesiz kredileri ortaya çıkarmaktadır. Bu sayede menkul kıymetleştirmenin bir parçası olan banka harici kuruluşlara kalite güvence denetimi yapılabilecek ve varlığa dayalı menkul kıymet piyasalarına duyulan güven yeniden tesis edilecektir.

Kaynak: So That's Operational Risk

Link:

<http://www.occ.treas.gov/publications/publications-by-type/economics-working-papers/2011-2009/wp2011-1.pdf>

OSFI

Basel III: Balancing of Risk and Regulation, Mark White, Sunum: 2011 RBC Capital Markets Canadian Bank CEO Conference, Ocak 2011

Baş denetçi yardımcısı Mark WHITE tarafından, RBC Capital Markets (Kanadalı menşeli bir Yatırım Bankası) tarafından organize edilen Kanadalı Banka CEO'ları konferansında, "Basel III, Riskler ve Düzenlemeler Arasındaki Dengeler" başlıklı bir sunum yapılmıştır. Söz konusu sunumda Kanada Denetim Otoritesinin görüşlerinin yansıtıldığı belirtilmiş olup, ana başlıklar şu şekildedir:

- Basel III ile ne başarıldı,
- Devam eden çalışmalar,
- Reformlar ne yapamaz ve
- Kanada'da uygulamaya ilişkin hangi adımların atıldığı.

Kaynak: Basel III: Balancing of Risk and Regulation

Link: http://www.osfi-bsif.gc.ca/app/DocRepository/1/eng/speeches/RBC20110111_e.pdf

**BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

Atatürk Bulvarı No:191 06680 Kavaklıdere / ANKARA
Tel: 0 (212) 337 72 72 **Fax:** 0 (212) 337 71 66 **W**www.bddk.org.tr